

3.1. Subiectul

3.1.1. Fișă sintetică

► *trăsături sintactice*

- complinire a unui centru verbal¹ sau interjecțional²
- lexicalizare facultativă (este o poziție sintactică suprimabilă³)
- posibilitate de reduplicare prin coordonare (subiect multiplu)
- posibilitate de dublare, în construcții emfactice⁴
- marcarea cazuală (nominativ⁵)
- realizare prototipică: GN
- clasă de substituție⁶: *nominal, formă verbală nepersonală, propoziție conjuncțională, propoziție relativă-interogativă, propoziție relativă propriuzisă*
- topică în general liberă⁷

► *trăsături semantice*

- rolul prototipic: *Agent*
- marcarea tematică variată⁸: *Agent, Pacient, Temă, Instrument, Locativ*

► *proces de reorganizare sintactică care afectează Sb*

- ștergere (nelexicalizare)
- impersonalizare
- pasivizare
- nominalizare⁹
- ridicare
- dislocare

3.1.2. Matrice verbale cu subiect¹⁰ în structuri canonice

a) Tipare verbale monovalente

$$1. \begin{pmatrix} Agent \\ GN \\ Subiect \end{pmatrix};$$

*Copilul fugе / țopăie / înoată / oftează / plânge / suspină.
Schiază mai bine [cine învață de mic acest sport].*

$$2. \begin{pmatrix} \textit{Experimentator} \\ \textit{GN} \\ \textit{Subiect} \end{pmatrix};$$

Băiatul s-a enervat / s-a întristat / s-a supărat.

El nu prea gândește / [**Cine se grăbește**] nu cugetă îndeajuns.

$$3. \begin{pmatrix} \textit{Pacient} \\ \textit{GN} \\ \textit{Subiect} \end{pmatrix};$$

Oamenii îmbătrânesc / mor / se cocoșează / se vindecă.

Frunzele se îngălbenesc. Se coc **strugurii**.

$$4. \begin{pmatrix} \textit{Temă} \\ \textit{GN} \\ \textit{Subiect} \end{pmatrix};$$

Soarele răsare. **Apa** izvorăște. Se ițește un nor. E duminică.

Urmează o pauză / [să luăm o pauză]. Se întâmplă ceva / [să...]/[ceea ce...].

„Părea [că printre nouri s-a fost deschis o poartă]” (M. Eminescu)

$$5. \begin{pmatrix} \textit{Forță} \\ \textit{GN} \\ \textit{Subiect} \end{pmatrix}.$$

Soarele dogorește / arde.

Suflă / bate **alizeul**.

b. Tipare verbale bivalente¹¹

$$1. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Temă} \\ \textit{GN}_1 & \textit{GN}_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Ana citește ziarul.

Ea mănâncă o prăjitură / șterge praful.

Ei adnotează textul / adună fructele.

Copilul face o plimbare / joacă fotbal / ia o pauză / expediază mesajul / trage o minciună.

$$2. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Pacient} \\ \textit{GN}_1 & \textit{GN}_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Ciobanul a tăiat oaia / l-a omorât pe turist / a cosit iarba / a șters urmele.

$$1'. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Temă} \\ \textit{GN}_1 & \textit{GPrep} \\ \textit{Subiect} & \textit{Cprep} \end{pmatrix}$$

El se gândește la o soluție

Mama contează pe mine.

Ei trag de timp.

$$3. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Rezultat} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Bărbatul scrie un roman / înalță un gard / construiește o casă / face un raport.

$$4. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Instrument} \\ GN & GPrep \\ \textit{Subiect} & \textit{Circ} \end{pmatrix};$$

Ea dă cu mătura / cu aspiratorul / cu pensula.

Omul trage cu arcul. Ø cântă din fluier.

Sălbaticii mănâncă cu mâna.

$$5. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Beneficiar} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Ion ajută pe toată lumea.

Chelnerul ne-a servit impecabil.

$$6. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Locativ} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Ea urcă scara. Ø bate străzile

Ea colindă orașul.

Fantomele bântuie castelul.

$$7. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Sursă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Noul **angajat** îl fura pe patron¹².

Hoțul l-a jefuit / l-a prădat.

$$8. \begin{pmatrix} \textit{Experimentator} & \textit{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Ei trăiesc o dramă / au visat un vis / au un coșmar

Ei nu au nicio frică / fac foamea

Ei îndură frigul polar

Ana regretă întâmplarea.

$$9. \begin{pmatrix} \textit{Beneficiar} & \textit{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Ana a câștigat un premiu.

$$4'. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Comitativ} \\ GN & GPrep \\ \textit{Subiect} & \textit{Cprep} \end{pmatrix}$$

El colaborează cu noi.

Ei se asociază cu Ion.

$$6'. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Locativ} \\ GN_1 & GPrep \\ \textit{Subiect} & \textit{Circ} \end{pmatrix}$$

Ea urcă pe scară.

Ø coboară pe scări / stau la sat.

Copiii mișună pe culoare.

$$8'. \begin{pmatrix} \textit{Experimentator} & \textit{Temă} \\ GN & GPrep \\ \textit{Subiect} & \textit{Cprep} \end{pmatrix}$$

El are poftă de ceva.

El are chef de muncă.

$$9'. \begin{pmatrix} \textit{Beneficiar} & \textit{Temă} \\ GN & GPrep \\ \textit{Subiect} & \textit{Cprep} \end{pmatrix};$$

Studentii beneficiază de ajutor.

Ea a cumpărat o casă / a vândut tabloul.

Ion a moștenit un teren.

$$9'. \begin{pmatrix} \text{Țintă} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Ion a primit / a recepționat mesajul.

$$10. \begin{pmatrix} \text{Posesor} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Toți facem riduri / boli respiratorii. **Ea** are două case.

Omul deține o mare avere.

$$11. \begin{pmatrix} \text{Instrument} & \text{Pacient} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

$$11' \begin{pmatrix} \text{Instrument} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix}$$

Substanța oxidează metalul.

Acul străpunge pânza.

$$12. \begin{pmatrix} \text{Cauză} & \text{Pacient} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Arcul aruncă bila.

Pistonul mișcă / împinge piesa.

$$12'. \begin{pmatrix} \text{Cauză} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Războiul l-a sărăcit / l-a îmbătrânit.

Boala l-a schimbat. / l-a înrăit.

Otrava ucide animalele.

Frigul a stricat recolta.

$$12''. \begin{pmatrix} \text{Forță} & \text{Pacient} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Greva a întârziat sosirea trenului.

Pana de curent a oprit instalația.

$$12'''. \begin{pmatrix} \text{Forță} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Soarele pârlește florile.

Cutremurul a dărâmat clădirea.

Flăcările au distrus pădurea.

$$13. \begin{pmatrix} \text{Experimentator} & \text{Locativ} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Cd} & \text{Subiect} \end{pmatrix};$$

Vântul trânteste ușa.

Soarele luminează camera.

Focul a cuprins pădurea.

$$13'. \begin{pmatrix} \text{Locativ} & \text{Cauză} \\ GN & \text{GPrep} \\ \text{Subiect} & \text{Cprep} \end{pmatrix};$$

Mă doare **capul**. / Mă ustură **gâtul**.

Mă mănâncă **palmele**.

$$14. \begin{pmatrix} \text{Beneficiar} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Ci} & \text{Subiect} \end{pmatrix};$$

Străzile răsună de zgomot.

Ghiveciul mustește de apă.

$$14'. \begin{pmatrix} \text{Pacient} & \text{Cauză} \\ GN & \text{GPrep} \\ \text{Subiect} & \text{Circ} \end{pmatrix}$$

Lui Ion i-a folosit **experiența**.
I-a priit / i-a tihnit **vacanța**.

$$15. \begin{pmatrix} \text{Experimentator} & \text{Temă} \\ \text{GN}_1 & \text{GN}_2 \\ \text{Cd} & \text{Subiect} \end{pmatrix};$$

Îl **pasionează sportul**.

Îl **încântă rezultatul**.

Mă **apucă disperarea**.

Pe Ion îl **cuprinde teama**.

$$16. \begin{pmatrix} \text{Temă}_1 & \text{Temă}_2 \\ \text{GN} & \text{GPrep} \\ \text{Subiect} & \text{Cprep} \end{pmatrix};$$

E **nevoie** de ceva / E **cazul** [să protestezi]

Ana se **învocinează** / se **înrudește** cu Dan.

Ion se **căsătorește** cu Maria.

Plantele se **usucă** de vânt.

Oamenii se **topesc** de căldură.

$$15'. \begin{pmatrix} \text{Experimentator} & \text{Temă} \\ \text{GN}_1 & \text{GN}_2 \\ \text{Ci} & \text{Subiect} \end{pmatrix}$$

Îi **place melodia** asta.

Îi **repugnă atitudinea** ta.

Mi-e **foame / sete / milă / dor**.

Îmi **vine să plâng**.

$$16'. \begin{pmatrix} \text{Temă}_1 & \text{Temă}_2 \\ \text{GN}_1 & \text{GN}_2 \\ \text{Subiect} & \text{NP} \end{pmatrix}$$

Experiența este un **avantaj**.

Copiii **înseamnă** o **bucurie** continuă.

c) Tipare verbale trivalente

$$1. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Țintă} & \text{Temă} \\ \text{GN}_1 & \text{GN}_2 & \text{GN}_3 \\ \text{Subiect} & \text{Ci} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Cineva i-a trimis o carte **Mariei**.

El a adresat **mulțumiri** participanților.

Ea i-a vestit **finalul**.

$$2. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Țintă} & \text{Temă} \\ \text{GN}_1 & \text{GN}_2 & \text{GN}_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} & \text{Csec} \end{pmatrix}; \quad 2'. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Temă} & \text{Temă} \\ \text{GN}_1 & \text{GN}_2 & \text{GN}_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} & \text{Csec} \end{pmatrix}; \quad 2''. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Temă} & \text{Temă} \\ \text{GN}_1 & \text{GN}_2 & \text{GPrep} \\ \text{Subiect} & \text{Cd} & \text{Cprep} \end{pmatrix}$$

El mă **anunță** ora plecării.

Ion a trecut-o **strada**.

El mă **întreabă** despre voi.

Tu nu m-ai rugat **nimic**.

$$3. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Temă}_1 & \text{Temă}_2 \\ \text{GN}_1 & \text{GN}_2 & \text{GN}_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} & \text{CPO} \end{pmatrix}.$$

$$4. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Țintă / Beneficiar} & \text{Temă} \\ \text{GN}_1 & \text{GN}_2 & \text{GN}_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} & \text{CPO} \end{pmatrix}$$

Ei l-au botezat pe copil **George**.

Directorul m-a numit șef de departament.

El m-a desemnat moștenitorul lui.

3.1.3. Matrice verbale cu subiect în structuri reorganizate¹³

a) Reorganizarea impersonală

Impersonalizarea este o operație de reorganizare care privește ștergerea sau marginalizarea poziției subiect. Ea nu este posibilă pentru toate structurile canonice cu subiect. Să se compare: *Copiii schiază mult* – *Se schiază mult* cu *El s-a întristat* / *Ei se cocoșează* – **S-a întristat* / **Se cocoșează*. (agramaticalitatea vizează citirea impersonală, și nu citirea cu subiect vid, nelexicalizat).

În funcție de tiparul de bază de referință, impersonalizarea afectează diferit poziția subiect. Prin impersonalizarea structurilor cu verb intransitiv poziția subiect este anulată (*se aleargă mult* / *se contează pe voi* / *se urcă pe scări*), prin impersonalizarea structurilor tranzitive poziția subiect de conservă (*se citește presa* / *se cosește iarba*). În structuri în care referirea la persoană se face prin alt caz decât nominativul, impersonalizarea nu afectează poziția subiect, ci poziția sintactică realizată prin constituent [+Personal]: *Lui Ion îi repugnă atitudinea ta* – *Atitudinea ta repugnă*.

b) Reorganizarea pasivă

Reorganizarea pasivă este posibilă numai în cazul structurilor cu centru verbal tranzitiv (așadar, tiparele monovalente sunt cu desăvârșire excluse). Pasivizarea determină plasarea complementului direct în poziție de subiect și a subiectului din structura canonică în poziție periferică – de complement de agent. În consecință, o condiție a pasivizării construcției o reprezintă actualizarea în structura de bază a rolului *Agent*. Structurile nonagentive sunt nepasivizabile, v. agramaticalitatea construcțiilor: **sunt durută de cap*, **sunt apucată de disperare*, **ridurile sunt făcute de noi*.

$$1. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Ana a expediat mesajul

$$2. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Pacient} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Ciobanul a tăiat oaia

$$1'. \begin{pmatrix} \text{Temă} & \text{Agent} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} \end{pmatrix}$$

Mesajul a fost expediat de Ana.

$$2'. \begin{pmatrix} \text{Pacient} & \text{Agent} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} \end{pmatrix}$$

Oaia a fost tăiată de cioban.

$$3. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Rezultat} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

El scrie un roman.

$$4. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Beneficiar} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Chelnerul ne-a servit impecabil.

$$5. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Locativ} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Fantomele bântuie castelul.

$$6. \begin{pmatrix} \textit{Agent} & \textit{Sursă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Angajatul cel nou îl fură pe patron.

$$3'. \begin{pmatrix} \textit{Rezultat} & \textit{Agent} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cag} \end{pmatrix}$$

Romanul a fost scris **de el**.

$$4'. \begin{pmatrix} \textit{Beneficiar} & \textit{Agent} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cag} \end{pmatrix}$$

Ø Am fost serviți impecabil **de acel chelner**.

$$5'. \begin{pmatrix} \textit{Locativ} & \textit{Agent} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cag} \end{pmatrix}$$

Castelul e bântuit **de fantome**.

$$6'. \begin{pmatrix} \textit{Sursă} & \textit{Agent} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cag} \end{pmatrix}$$

Patronul e furat **de angajatul cel nou**.

În unele condiții, pot avea corespondent pasiv și unele construcții nonagentive în care rolul constituentului subiect este un rol specific uman, care poate presupune și o oarecare participare conștientă din partea actantului respectiv:

$$7. \begin{pmatrix} \textit{Experimentator} & \textit{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Toată lumea regretă întâmplarea.

$$8. \begin{pmatrix} \textit{Beneficiar} & \textit{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Ana a câștigat un premiu.

$$9. \begin{pmatrix} \textit{Țintă} & \textit{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cd} \end{pmatrix};$$

Ion a recepționat mesajul.

$$7'. \begin{pmatrix} \textit{Temă} & \textit{Experimentator} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cag} \end{pmatrix}$$

Întâmplarea e regretată **de toată lumea**.

$$8'. \begin{pmatrix} \textit{Temă} & \textit{Beneficiar} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cag} \end{pmatrix};$$

Premiul a fost câștigat **de Ana**.

$$9'. \begin{pmatrix} \textit{Temă} & \textit{Țintă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \textit{Subiect} & \textit{Cag} \end{pmatrix}$$

Mesajul a fost recepționat **de Ion**.

În virtutea faptului că orice Instrument este manevrat de un actant uman, chiar dacă el nu este prezent în structură, și construcțiile tranzitive cu subiect Instrument admit pasivizarea:

$$11. \begin{pmatrix} \text{Instrument} & \text{Pacient / Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} \end{pmatrix};$$

Acul străpunge pânza.

Pistonul împinge piesa.

$$11'. \begin{pmatrix} \text{Pacient / Temă} & \text{Instrument} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} \end{pmatrix}$$

Pânza e străpunsă de ac.

Piesa e împinsă de piston.

Structurile trivalente (cu două nominale în acuzativ) admit într-o oarecare măsură pasivizarea, prin proiectarea în poziție de subiect a constituentului complement direct:

$$12. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Țintă} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} & \text{Csec} \end{pmatrix};$$

Tu nu m-ai anunțat nimic.

$$13. \begin{pmatrix} \text{Agent} & \text{Temă}_1 & \text{Temă}_2 \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cd} & \text{CPO} \end{pmatrix}.$$

Directorul m-a numit șef de departament. Eu am fost numit șef de către director.

$$12'. \begin{pmatrix} \text{Țintă} & \text{Agent} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} & \text{Cd} \end{pmatrix}$$

Eu n-am fost anunțat (?de tine) nimic.

$$13'. \begin{pmatrix} \text{Temă}_1 & \text{Agent} & \text{Temă}_2 \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ \text{Subiect} & \text{Cag} & \text{CPO} \end{pmatrix}$$

c) Ridicarea

Ridicarea sau avansarea unui constituent înspre periferia stângă a enunțului afectează matricele verbale cu subiect în măsura în care se produce și o amalgamare a construcției. Așadar, vom ilustra aici numai situațiile în care ridicarea duce la (i) recategorizarea unui verb impersonal și (ii) la restructurarea schemei de roluri.

(i) recategorizarea unui verb impersonal

- (1) a. $[_{GV} \text{Pare } [_{GC} \text{că ei nu au discernământ}]_{SB}]_{SB}$.
- b. $[_{GV} \text{Ei pare } [_{GC} \text{că nu au } t_i \text{ discernământ}]]_{SB}$.
- c. $[_{GV} \text{Ei par } [_{GC} \text{că nu au } \emptyset \text{ discernământ}]]_{SB} / \text{fără discernământ}$.

În (1)c., s-a produs personalizarea verbului, așadar categoria vidă din subordonată nu mai poate fi interpretată ca urmă a subiectului, pentru că acesta și-a pierdut legătura cu structura de bază, primind cazul și rolul tematic de la verbul *a părea*, recategorizat.

$$(1)a, b \quad \begin{pmatrix} \text{Temă} \\ GC \\ \text{Subiect} \end{pmatrix};$$

$$(1)c \quad \begin{pmatrix} \text{Temă}_1 & \text{Temă}_2 \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & NP \end{pmatrix}$$

(ii) ridicarea determinantului posesiv

- (2) a. Capul **meu** plesnește de durere.
 a'. **Îmi**_i plesnește capul **t_i** de durere.
 b. Urechile **mele** țiuie.
 b'. **Îmi**_i țiuie urechile **t_i**.
 c. Eu cunosc rudele **tale**.
 c'. **Îți**_i cunosc rudele **t_i**.
 d. Ion plătește consumația **voastră**.
 d'. Ion **îți**_i plătește consumația **t_i**.

Să se compare matricele structurilor din (2)a-d cu cele din (2)a'-d':

$$(2) a, b \quad \begin{pmatrix} \text{Temă} \\ GN \\ \text{Subiect} \end{pmatrix};$$

$$(2) a', b' \quad \begin{pmatrix} \text{Posesor} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ Cpos & \text{Subiect} \end{pmatrix}$$

$$(2) c, d \quad \begin{pmatrix} \text{Exp / Agent} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 \\ \text{Subiect} & Cd \end{pmatrix};$$

$$(2) c', d' \quad \begin{pmatrix} \text{Exp / Agent} & \text{Posesor} & \text{Temă} \\ GN_1 & GN_2 & GN_3 \\ \text{Subiect} & Cpos & Cd \end{pmatrix}$$

d) Dislocarea subiectului

Deplasarea unui constituent spre stânga se poate face și prin ruperea acestuia de structura originală, urmată de legarea prin adjuncție. Cazul constituentului dislocat trebuie atribuit de un alt „atribuitor de caz” decât verbul din domeniul căruia a ieșit, așadar atribuitor de caz va fi centrul GPrep în care se plasează fostul subiect (*cât despre*, *în ceea ce privește*, *în ceea ce îl privește pe*). În GV, urma lăsată de subiectul deplasat va fi „umplută” de o anaforă vidă ($\emptyset_i$).

- (3) a. **Ion** aleargă toată ziua.
 b. [_{GPrep} *Cât despre Ion_i*], **t_i** aleargă toată ziua.
 c. [_{GPrep} *Cât despre Ion_i*], $\emptyset_i$ aleargă toată ziua.